І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

# СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 113. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЧЕРВНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 16, 1972 No. 113. VOL. LXXIX.


## — КОРОТКІ ВІСТКИ —

*Четвер, 15-го червня 1972р.*

**ПІСЛЯ СТРАШНОЇ ТРАГЕДІЇ В БЛЕК ГІЛЛС** у Південній Дакоті, де від розливу води загинули понад 200 осіб та було завдано шкоди господарству на мільйони долярів, інженери стараються зміцнити дамбу, на яку натискають 20 мільйонів гальонів води. Коли б вона прорвалась, то Блек Гіллс як населена місцевість був би остаточно зруйнований. Із шпиталів евакуювали старих і хворих людей.

**ПІСЛЯ ВЕЛИКИХ ДОЩІВ ПОПРАВИВСЯ** стан велетенських кукурудзяних плянтацій у стейті Иова, де були побоювання, що від посухи загине врожай. Також значно покращився стан тваринництва — фармери мають велике запотребування на м'ясо безріг по вигідній для них ціні.

**КОМІТЕТ ДЛЯ ПЕРЕВИБОРУ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА** на президента домагається провести слідство у справі платного оголошення, що було надруковане в „Ню Йорк Таймс" 31 травня. В тому оголошенні була поставлена вимога поставити президента Ричарда Ніксона перед суд „за державне переступство і невідповідну поведінку" у веденні в'єтнамської війни.

**ПІСЛЯ ЧОТИРЬОХ МІСЯЦІВ ПІДГОТОВИ,** у стейті Ню Джерзі значні поліційні сили провели вранішні несподівані рейди й затримали 88 осіб, які мали або й торгували наркотиками. Між затриманими 38 душ молоді та підростків, є навіть кілька школярів.

**З АСТРОНОМІЧНОЇ ОБСЕРВАТОРІЇ В ПАССАДІНІ,** Каліфорнія, повідомили, що там розпочали знову одержувати фотознімки з плянети Марс, що їх надсилає американська космічна лябораторія „Марінер 9". Перерва між надсиланнями фотознімків тривала два місяці, бо в той час „Марінер 9" був поза Марсом і не міг діставати сонячних променів, необхідних для перезарядки його електричних батерій.

**ТИМЧАСОВИЙ ПРЕМ'ЄР У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ВІДКИНУВ** пропозицію католицьких ірляндських терористів, щоби проголосити перемир'я: за передумову вони зажадали повернення британського війська до касарень та проголошення амнестії для всіх засуджених і незасуджених в'язнів, однаково католиків як православних. Прем'єр Вілліям Вайтло заявив, що він з терористами не буде переговорювати.

**АМЕРИКАНСЬКЕ ЛЕТУНСТВО НЕ ЗАГРОЖУЄ** ні в чому безпеці Комуністичного Китаю — заявив у Вашингтоні речник Державного Департаменту Чарлз Брей. Його заява була відповіддю на комуно - китайський комунікат, який таврував американське бомбардування Північного В'єтнаму й назвав його „провокацією на адресу Китаю". Американські літаки у Північному В'єтнамі дуже дбайливо тримаються осторонь китайського кордону у віддалі на 25 миль. Вони бомбардують мости і шляхи з Китаю, щоб припинити чи перешкодити довіз зброї з Китаю в'єтнамським комуністам.

**ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЖОРЖ ПОМПІДУ ПОМИЛУВАВ** Поля Тувіє, колишнього французького колябоpанта, який активно співпрацював з німецьким Ґестапо під час німецької окупації за останньої світової війни. Між іншими жертвами того француза були 80-тирічний Віктор Баш і його 79-літня дружина, французькі патріоти, яких Ґестапо не переслідувало з уваги на їх вік. Поль Тувіє був трикратно заочно засуджений на смерть судами: від кінця війни він скривався. Його помилування викликало голоси протесту.

**В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОГОЛОСИЛИ** у Парижі комунікат із закликом до Америки повернутися на Паризьку „мирову" конференцію про В'єтнам. Але ані голови північно - в'єтнамської делеґації Хуана Туї ані „міністра закордонних справ" підпільного уряду В'єтконгу пані Нгуєн Ті Бінь нема тепер у Франції.

**ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЗІЗ СІДКІ ВИСЛОВИВ** признання для трьох японських терористів, які гранатами і скорострільним вогнем убили в минулому тижні 25 осіб і поранили коло 70 дальших на летовищі під Тель Авівом. Американський Уряд запротестував проти того становища єгипетського прем'єра. Припускають, що та заява єгипетського прем'єра стоїть у зв'язку з рішенням Єгипту відновити „малу війну" проти Ізраїлю із рейдами та стріляниною почерез Суезький канал.

**БРИТАНІЇ ПОГРОЖУЄ** нова хвиля диких страйків внаслідку рішення Апеляційного Суду, який скасував кару 130.000 дол., що її нижчий суд наклав був на робітничу Спілку транспортових робітників за їхній дикий страйк в британських портах. Рішення Апеляційного Суду є прикрою поразкою британського консервативного уряду.

## Українки взяли участь в конвенції Федерації Жіночих Клюбів

Денвер, Колорадо. — Дві українки, делеґатки українських жіночих організацій, взяли офіційну участь в 81-ій річній конвенції Загальних Федерацій Жіночих Клюбів (11 мільйонів членів), що відбулася тут в днях 5 до 9 червня 1972 року. Пані Марія Душник, заступниця головного предсідника УНСоюзу, заступала Союз Українок Америки, а д-р Марія Квітковська, голова Українського Золотого Хреста, представляла свою організацію. Обидві організації є членами Загальної Федерації, як є теж СФУЖО.

Під час засідання резолюційної комісії п-і Душник запропонувала поправки до резолюцій в справі комуністичної аґресії. Вона заявила що комуністичні зазіхання загарбати цілий світ не припиняться та що в Україні Москва переводить арешти у країнських культурних діячів, нехтуючи людські права. Ці заяви української делеґатки приняли тисячі делеґаток ентузіястичними оплесками. Під час конвенції видано заяву, яку підписало 8 жіночих організацій — серед яких було три українських як теж балтійські жіночі організації, з пересторогою американського народу не вірити наче б то правдивий мир у світі можна досягнути переговорами з комуністами. Заява теж заторкнула переслідування в Україні, в Балтійських краях та інших поневолених країнах. Під час конвенції був ще виступ танцювальної групи з університету Бріґам Йонґ, яка виконала ряд українських народних танків, які були оваційно сприйняті численною публікою.

Головним промовцем на т. зв. „Міжнародному полуденку" був амбасадор Джордж Буш, який говорив про діяльність Об'єднаних

(Закінчення на стор. 3-ій)

## Передані „Марінером-9" фотографії Марса свідчать про наявність деяких форм життя на цій плянеті

Пасадена, Каліфорнія. — Під час відбутої тут в середу 14 червня ц. р. пресової Конференції науковці із проєкту дослідження плянети Марс поінформували пресу про ревеляційні вислідн фотографування цієї плянети, що його проводить американський космічний корабель „Марінер-9". Передані цим космічним кораблем фотографії і дані із проведених спеціяльними інструментами досліджень подають цілком нову картину поверхні цієї плянети, яка, як виходить, була сформована частинно з допомогою води і тому ж не виключає деяких форм життя на ній. Віддалений Марс від Землі на яких 48.5 мільйонів миль й американський космічний сателіт „Марінер-9" кружляє навколо нього вже протягом семи місяців, почавши від листопада 1971 року, облітаючи його два рази в одному дні. За увесь той час „Марінер-9" передав до лябораторії джетового руху в Пасадені, яка працює з доручення крайової адміністрації аеронавтики і космічних дослідів в рямцях Каліфорнійського Інституту Технології, 7 000 телевізійних фотографій Марса. „Марінер-9" відбув досі 428 кружлянь навколо Марса на віддстані яких 1 000 до 1 200 миль від його поверхні. Передані „Марінером-9" фотографії доводять, що Марс є світом гострих рельєфів і багатьох контрастів і що багато пилу на ньому і хмар, як також діючих вулканів. Поверхня Марса вкрита глибокими ущелинами, глибшими інколи, як Гренд Канйон у ЗСА, як теж численними кратерами, подібних до тих, що існують на Місяці, і пробленими водою каналами. Всі ці дані заперечують дотеперішні твердження науковців, що Марс є цілком мертвою плянетою, такою як, наприклад, Місяць. Досі „Марінер-9" дослідив яких 85 відсотків усієї поверхні Марса.

## Сен. Москі буде далі змагатися за демократичну кандидатуру на Президента

Вашингтон. — Сенатор Едмунд С. Москі з Мейну, який сім тижнів тому зрезиґнував із активної участи у правиборчій демократичній президентській кампанії, сповістив журналістів під час відбутої тут в середу 14 червня ц. р. пресової конференції, що він буде далі змагатися за найменування на демократичній конвенції. Водночас із цим він повідомив про назначення сенатора Гаролда Е. Гюза з Айови на керівника своєї президентської кампанії. Три години після пресової конференції сен. Москі разом із сен. Гюзом вилетіли спеціяльно винайменим літаком в однотижневу поїздку по десяти стейтах із завданням здобути там для Москі голоси незобов'язаних досі делеґатів. Вже в перших шести годинах своєї поїздки сен. Москі здобув 40 із 50 досі незобов'язаних делеґатів. Проводитиме Москі свою поїздку особливо ж по тих стейтах, які не відбувають правиборів, тільки вибирають делеґатів. Збільшивши кількість своїх делеґатів, Москі сподівається відіграти все ж таки активну ролю під час демократичної конвенції в змагу багатьох кандидатів. Цього ж дня сен. Едвард Кеннеді заперечив рішуче подані пресою вістки що він задумує кандидувати на Президента. Він заявив, що він не вважає себе кандидатом ані в президенти, ані у віце-президенти і не прийме такого найменування. Згідно із проведеним востаннє щоденником „Ню Йорк Таймс" підрахунком, теперішній стан із кандидатами такий: Мек Ґоверн має 1 011.35 делеґатів, Воллес — 377, Гомфрі — 372.-85, Москі — 175.10, Джексон — 39, Ширлі — 19, Міллс— 2.55; фаворитних синів є 56, незобов'язаних делеґатів — 522. Найближчим часом мають бути вибрані ще 441 делеґат, з того числа 117 на сімох конвенціях з кінцем цього тижня, 278 в Ню Йорку у вівторок 20 червня і 46 в суботу 24 червня. Для вибору і номінації на президентську кандидатуру під час конвенції треба 1 509 делеґатів. Обраховують, що після правиборів у Ню Йорку, Ґоверн матиме 1 350 делеґатів.

## 500 осіб взяло участь в Союзовому Святі Філядельфійської Округи

Трентон, Н. Дж. (С.Г.) Минулої неділі 11-го червня тут на площі УНДому відбувся „ДЕНЬ УНСОЮЗУ", влаштований заходом Відділів Філядельфійської Союзової Округи, в якому взяло участь біля 500 осіб.

Цю першу союзову імпрезу в цьому році відкрив голова Комітету Дня Микола Голінко, а проводив ним голова Округи головний радний Степан Гавриш. Молитву провів парох УПЦеркви св. Юрія Переможця в Трентоні о. Микола Галета, бажаючи при цій нагоді успіхів для УНСоюзу. Присутніми були ще отці Володимир Грабець, парох УКЦеркви в Трентоні, о. протоієрей Богдан Желехівський, парох УПЦеркви св. Тройці в Трентоні, і о. Ремонд Ревак — парох УКЦеркви в Брістолі, Па.

Національні гимни, американський і український відспівала Маріяна Сухенко, бувша „Міс Союзівка".

В імпрезовій частині виступала танцювальна група школи українознавства при УПЦеркві св. Юрія Переможця в Трентоні під мистецьким керівництвом Романана Стропцького. Рівнож відбулись футбольні змагання юнаків спортового Товариства „Тризуб" з Філядельфії і юнаків Осередку СУМА ім. Євгена Коновальця з Трентону, за чашу Філядельфійської Округи. Змагання закінчились вислідом два до одного в користь юнаків СУМА і капітан цієї дружини Ярослав Колодій одержав чашу перемоги. Управителем юнаків „Тризуба" був Роман Беднарський.

Промову під час свята виголосив заступник головного предсідника і рекордовий секретар УНС Володимир Сохан. Опісля він вручив Окрузі, на руки її голови Степана Гавриша, почесну плякету за найбільше активних учасників організаційної кампанії, що їх мала Округа в 1971 році. Під час вручення плякети Степан Гавриш представив гостей, між ними головного касира УНС пані Уляну Дячук, головного контролера д-ра Івана Скальчука, голову Лігай-Велійської Округи головну радну пані Анну Гарас, яка враз з почесним головою тієї Округи Михайлом Колодрубом і секретарем Округи Степаном Колодрубом репрезентували згадану Округу. Нюар-

(Закінчення на стор. 3-ій)

## Кіссінджер їде знову до Пекіну

Вашингтон. — З Білого Дому повідомлено, що дорадник Президента у справах крайової безпеки Генрі Кіссінджер відлетить з Вашингтону 15 або 16 ц. м., себто під кінець цього тижня, почерез Гаваї і Ґуам до Комуністичного Китаю. У найближчий понеділок він прибуде до Шанґаю, а 23 червня буде назад. Це буде вже четверта з черги подорож Кіссінджера до Пекіну. Вперше він полетів туди засекречено в липні минулого року підготовити відвідини президента Ніксона. В жовтні минулого року він поїхав до Пекіну, щоб устійнити денний порядок розмов Президента з китайськими лідерами, а в лютому цього року був в почеті президента Ніксона і разом із ним був на нараді у Мао Тсе-тунґа. Причину теперішньої подорожі Кіссінджера пояснюють бажанням затіснити американсько-китайські взаємини згідно з передбаченим у договоренні Ніксона з Чу Ен-лаєм пляном. Мовляв, обмін відвідинами високопоставлених осіб з обох сторін були передбачений в лютневому комунікаті наприкінці візити президента Ніксона в Китаї. Однак пресовий секретар Президента Роналд Зіґлер признав, що у теперішніх розмовах Кіссінджера у Пекіні будуть заторкнені різні міжнародні справи і що кожна сторона матиме право заторкувати справи, які захоче. На тій основі найперші коментатори приходять до висновку, що головною темою буде війна у В'єтнамі й можливості тамошнього замирення, яке є передумовою для нормальних американських - китайських відносин. Подорож Кіссінджера до Пекіну пов'язують також із майже одночасною подорожжю совєтського „президента" Миколи Підгорного до столиці Північного В'єтнаму Ганою: мовляв, вони обидва шукатимуть компромісової формули для в'єтнамської злагоди. Г. Кіссінджер поінформував японських лідерів, з якими нараджувався в Токіо в минулому тижні, про свою подорож до Пекіну.

## Стокгольмська конференція про довкілля проголосить декларацію у 200 точках

Стокгольм. — На Стокгольмській конференції про очищення довкілля, яка складається з представників 114 держав, які охоплюють 90 відсотків населення ґльобу, працювали три Комісії, які передусім займалися зформулювання загальної деклярації. Підготова йшла вже від півтори року. Конференція закінчиться в п'ятницю 16 ц. м. Індійський прем'єр Індіра Ганді була в середу 14 червня 149-им і останнім промовцем. Загальна декларація буде складатися з 200 точок, які будуть неначе головними принципами, що стверджуватимуть причини теперішнього занечищення атмосфери, землі і вод та головні шляхи до очищення їх. Між іншим, признається, що ступінь занечищування природи й процес її очищування залежить від економічного й соціяльного розвитку кожної окремої країни. Фінанси і технічні засоби — найважливіші чинники процесу очищування.

## 85 осіб згинули в катастрофі японського літака в Індії

Ню Делі, Індія. — Великий японський пасажирський джетовий літак, який віз 76 пасажирів і 11 членів залоги, загорівся в повітрі і впав недалеко села Дажітпур за 15 миль на південний схід від столиці Індії Ню Делі, коротко після того, як заповів своє приземлення на міжнародному летовищі Палям під Ню Делі. Причина катастрофи покищо не відома. У руїнах літака знайдено ще 14 осіб живими, але вісім із них померли в дорозі до шпиталю. Це була перша в історії японського цивільного летунства подібна катастрофа поза територією Японії. Літак вилетів був із Токіо до Гонґ Конґу і мав летіти до Лондону із зупинками в Банґконґу, Ню Делі, Тегерані, Каїро, Римі і Франкфурті. Пасажири належали до 11 різних національностей, між ними були й 10 американців.

## Єсєнінові-Вольпінові дозволили виїхати з СССР, але без права повороту

Рим, Італія. — Протягом останніх шести місяців прибуло сюди із Совєтського Союзу яких двісті родин совєтських громадян, між ними син відомого совєтського поета Сергія Єсєніна математик Єсєнін - Вольпін, репресований свого часу совєтським режимом. Совєтський режим дозволив С. Єсєнінові Вольпінові виїхати, але без права повороту. В розмові з журналістами він заявив, що його поставлено під альтернативу, або негайно виїхати з СССР, або втратити право на виїзд. Разом з Єсєніном - Вольпіном до Риму приїхали також без права повороту ще кінопродюсер Юрій Штайн, який в 1968 році протестував проти інвазії на Чехо - Словаччину і був позбавлений праці, орієнталіст і викладач Московського Університету Юрій Глазов, виключений за підписання протестного листа, і маляр Юрій Тітов, якому навіть дозволили вивезти 57 його картин. Єсєнін - Вольпін ще не вирішив, де він поселиться: у ЗСА чи в Ізраїлі. Його мати була жидівкою і він має можливість одержати ізраїльське громадянство.

## Митроф. протопресв. о. Іван Бачинський, член Президії СКВУ, помер у Бельгії

Брюсель, Бельгія. У четвер, 6-го червня, помер тут на 63-му році життя один із найбільш заслужених, провідних душпастирів Української Автокефальної Православної Церкви, член її Консисторії та адміністратор у Франції і Бельгії, при цьому член Президії Світового Конгресу Вільних Українців та голова Головної Ради Українських Громадських Організацій в Бельгії, св. п. митрофорний протопресвітер о. Іван Бачинський, осиротивши дружину Евфрозину з Жуковських, синів Любомира, Євгена і дочку Віру з родинами та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся у вівторок, 13-го червня в Брюсселі. Св. о. о. Іван Бачинський народився 28-го вересня 1909-го року у Репужинцях на Буковині, середню освіту здобув в українській гімназії в Чернівцях а теологічні студії закінчив на Теологічному Православному Факультеті Чернівецького університету. Був рукоположений на священника в травні 1934-го року. Подробиці з життя і діяльности цього заслуженого душпастиря і громадянина будуть подані в черговнх числах „Свободи".

## ВЛАДИКА ВАСИЛЬ ВЕЛИЧКОВСЬКИЙ ПРИБУВ ДО КАНАДИ

Владика Василь Величковський, який з початком цього року був звільнений із довголітнього совєтського ув'язнення та прибув до Риму, мав прибути у четвер, 15 червня о год. 8:45 вечора до Вінніпеґу — поінформували того ж дня телефоном сенатор Павло Юзик з Оттави і о. Семен Іжик з Вінніпеґу. Владика Величковський того ж дня відїхав літаком з Риму до Вінніпеґу з Владикою Митрополитом Максимом Германюком, який перебував в Римі на нарадах Постійного Синоду Української Помісної Церкви минулого тижня. Програма побуту Владики Величковського в Канаді ще буде устійнена. Насамперед передбачається, що він матиме реколекції для священиків. Із приватних джерел з Риму відомо, що Владика Величковський брав участь у минулотижневих нарадах Постійного Синоду УКЦеркви, до якого був також адоптований Владика Іван Прашко з Австралії.

Владика Василь Величковський

## ЕКЗЕКУТИВА УККА ВІДБУЛА ПЕРЕДВАКАЦІЙНІ НАРАДИ

Ню Йорк (УККА). — В п'ятницю 9-го червня Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки відбула свої чергові місячні наради, в яких взяли участь 18 членів. Нарадами проводив екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір, секретарював Степан Спринський.

Перед початком нарад відбулася зустріч Екзекутиви із представниками Конференції Центральних Українських Академічних Професійних Товариств. З рамени Конференції були присутні: д-р Б. Дзерович, д-р І. Новосівський, д-р В. Трембіцький, мґр О. Питляр, д-р В. Вірщук, інж. І. Мокрівський і д-р П. Гой. Речником від імени Конференції був її голова д-р Б. Дзерович, але всі її члени висловлювали також свої думки. Темою нарад були справи підготовки до XI Конґресу УККА, передовсім проблеми його статуту та його змін. Порушено ряд інших справ, наладнання яких мали б спричинитись до кращої діяльности УККА. Професіоналісти висловили ряд критичних думок, стверджень та замітів, аналізуючи діяльність Екзекутиви УККА. З рамени Екзекутиви на порушені питання давали вияснення: І. Білинський, д-р Б. Гнатюк, мґр Е. Лозинський, як і предсідник Й. Лисогір, який подякував професіоналістам за співпрацю з УККА.

По прийняттю протоколу з попереднього засідання, що його зачитав п. І. Білинський, звітував інж. М. Семанишин про маніфестацію і демонстрацію, які відбулися 13-го травня 1972 р. у Вашинґтоні. Інж. М. Семанишин поінформував, що Конференція Молодечих і Студентських Організацій на своєму останньому засіданні, що відбулося 31-го травня цього року, зробила підсумки із переведених у Вашинґтоні маніфестації і демонстрації. Присутні делеґати Центральних Молодечих Організацій критично оцінили останній інцидент, що стався під Білим Домом, і не схвалили поведінки окремих осіб, які по офіційному закінченню демонстрації закликали молодь до маршу до Білого Дому.

**Звіт проф. Л. Добрянського**

У своєму звіті проф. Лев Добрянський крім обгово-

(Закінчення на стор. 4-ій)

## УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

### ЗАСІДАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ РАДИ УККА

Ню Йорк. — У суботу 24 червня о 1-ій г. по полудні, в приміщенні Українського Інституту Америки при 79 вул. і 5-ій евню відбудеться чергове засідання Політичної Ради УККА під керівництвом Павла Дорожинського — останнє перед вакаційним періодом. На засіданні, крім формальних справ та поточних питань, проф. д-р Константин Савчук прочитає доповідь „Дві дипламатичні поїздки. Міжнародна політика і Україна" та відбудеться з участю представників молодечих організацій у системі УККА панель „Діяльність УККА очима молоді".

### Д-Р В. ОМЕЛЬЧЕНКО ДИРЕКТОРОМ МУЗЕЮ-АРХІВУ УВАН

Ню Йокк. — Управа УВАН на своєму засіданні в дні 10 червня ц. р., яке відбулося під проводом президента УВАН проф. Олександра Оглоблина, призначила на пост директора Музею-Архіву УВАН, що його займав сл. п. проф. Володимир Міяковський, д-ра Василя Омельченка, наукового секретаря УВАН у ЗСА. На четвер 15 червня було призначене окреме засідання членів УВАН і запрошених фахівців для обговорення дальшої праці Музею - Архіву УВАН.

### ЗАКІНЧЕННЯ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА СУМА

Ню Йорк. — У п'ятницю 16-го червня закінчується навчання в цілорічній Школі Українознавста при Осередку СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки в Ню Йорку, що нараховує 12 клясів і понад 200 учнів, директором школи є проф. С. Демчишин. Того дня о 5-ій г. вечора від дому СУМА учні й учителі йдуть до церкви св. Юра на Богослуження в інтенції шкільної молоді. Після Богослуження в домівці СУМА відбудеться церемонія роздачі свідоцтв з короткою програмою та в кінці – спільне фото, а потім запис дітей і молоді до відпочинкового табору на Оселі СУМА в Елленвіл. Головою Осередку СУМА в Ню Йорку є К. Василик, головою Батьківського Комітету М. Гайдич.

### ДЕНЬ БАТЬКА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — 18-го червня на площі при будинку Клюбу Українсько-Американських Горожан, 847 Північ Френклін вул., відбудеться о 1-ій г. дня відзначення найстарших українських піонерів-батьків, заслужених для Т-ва Горожан. У мистецькій частині виступить молодь, вшановуючи батьків з нагоди американського свята День Батька.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City. N.J. 07303

## Від демонстрацій до науки

Загальний настрій американської високошкільної молоді дуже корисно змінився, відвернувшись від противоєнної активности в демонстраціях у сторону студій. Склалися на це різні причини — від зрозуміння, що насильницькі дії на кемпусах з захоплюванням університетських заль та руйнуванням університетського майна і нагальні вуличні заворушення не всилі змінити політику Уряду, — до погіршання фінансової ситуації молоді. Більшість молодих людей усвідомила, що миру хочуть всі, і президент Ніксон хоче його; може, більше, як антивоєнні крикуни, але легше проголосити гасло миру, як його здійснити у згоді з державними інтересами та національним престижем. Демонстрації в університетах, сполучені з вандалізмом, зроджували реакцію не тільки серед Національної Гвардії, але й суспільства. Може це йшло по лінії бажань анархістів та нігілістів, але не маси студентів, які таки дорожать високошкільною системою. Коли ж оплати за освіту у високих школах значно зросли, то й болючішою стала втрата часу, витрачуваного на демонстрації, замість на науку.

Проте, молодь не перестала цікавитися суспільно-державними справами. Півмільйона добровільних виборчих агітаторів у таборі сенатора Джорджа МекҐоверна — це наявний доказ, що молодь таки приступна для гасел великих реформ у цілій державній політиці з більшим натиском на потреби народу і що в листопадових виборах візьме участь більше молоді, аніж передбачувано при схвалюванні 18-річним виборчого права. Очевидно, що молодь не змінилась протягом ночі, визбувшись всіх своїх нахилів і навичок, прийнятих здебільша „на злість" батькам і естаблішментові. Але опитування по багатьох високих школах, проведені з членами факультетів і студентами, однозгідно стверджують, що, хоч численні американські студенти і студентки курять маріхуану, вони відвернулись від грізніших „твердих" наркотиків.

Навіть під час найбурхливіших студентських заворушень було відомо, що студентська молодь в Америці у своїй масі здорова і в ході років відвернеться від деструктивних агітаторів та звернеться до конструктивізму. Найкращим проявом здорової думки високошкільної молоді є здобування освіти і будування на здобутій освіті свого світогляду та всієї своєї майбутности.

## Совєтська „ставка"

Слово „ставка" вживається під час гри у карти. Політика, від світової до місцевого значення, є також по-своєму „грою в карти", вона вимагає також „ставок". Доки Европа й країни демократії не наважувались на велику ставку, доти Гітлер у 1930-их роках забирав країну за країною. ЗСА поставили не малу ставку, замінувавши північнов'єтнамські порти для того, щоб допомогти вільному Південному В'єтнамові відбити комуністичні атаки на Півдні.

У веденні світової політики Москва має свої „ставки". Спритність московської гри полягає в тому, що СССР старається робити свою політику коштом інших, або ж використовувати інших — задля осягнення своїх цілей, які є незмінно імперіялістичними. Десь в Анголі є партизани — СССР леґально чи нелеґально їх підтримує, а в совєтській пресі не замовкають голоси про „героїчну Анголю". Північний В'єтнам не міг би й двох днів провадити агресивної війни, коли б не постійне постачання зброї, ліків, навіть харчів із СССР. Араби дістають совєтську зброю і підтримку для того, щоб мали силу пробувати зліквідувати Ізраїль, вільну державу, яка до СССР не виявляє ніяких симпатій. Для Москви має працювати хтось третій. Існує ще одна „ставка" в політичній грі ЦК КПСС. Вона полягає в тому, щоб різними засобами й методами зроджувати у світі думку, мовляв, антикомуністичні виступи — це щось не модне, перестаріле, віджиле, це щось із часів „холодної війни". „Правда" недавно писала про країни Південної Америки: „Відійшли в минуле часи, коли розпалювання антикомунізму давало реакціонерам ще якісь політичні дивіденди"... Совєтська преса десятки разів цитувала слова сенатора В. Фулбрайта про радіовисильні „Свобода" і „Вільна Европа", як „пережитки холодної війни"...

Все це для того, щоб вибивати ґрунт у антикомуністів — у чесних людей, які викривають злочини Москви внутрі СССР і втручання у внутрішні справи вільних країн. Але коли існує усвідомлення такої совєтської політичної „ставки", то це означає, що її треба бити.

В. С-ко

## ЗВЕРНЕННЯ ЛАТВІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Недавно на Заході появилась латвійською, російською і українською мовами брошура п. н. „Сила духа", що є нелеґально пересланим зверненням 17-ох латвійських комуністів до провідників західньоевропейських комуністичних партій. Дату видання і видавництво на цій брошурі не зазначено, а само звернення датоване липнем - серпнем 1971 року.

Чого хочуть і на що нарікають ці латвійські комуністи, які з зрозумілих причин не розкривають своїх прізвищ?

Вони не бачать іншої можливости, як нелеґальне видання, щоб „вплинути на діяльність і події, які завдають великої шкоди комуністичному рухові, марксизмові - ленінізмові, нашому народові та іншим малим народам". Дотеперішні виступи ряду комуністів у місцевих партійних організаціях і їх звернення безпосередньо до ЦК КПСС, — пишуть вони, — єдиним наслідком мали — репресії.

Сімнадцять латвійських комуністів, авторів звернення, як вони самі заявляють, народились і жили в Латвії, вступили там до комуністичної партії 20-25 років тому, перебували в підпіллі, багато років відсиділи в тюрмах „буржуазної Латвії". У роках світової війни билися в рядах совєтської армії та в партизанських загонах проти німців і латвійських партизанів - націоналістів.

Що ж, на думку цих ортодоксальних к о м уністів, „завдає великої шкоди комуністичному рухові, марксизмові - л е н інізмові"? — Великоросійський шовінізм, що вони його називають „продуманим курсом керівництва КПСС", і насильницька асиміляція малих народів СССР, що є „одним з найважливіших внутрішньодержавних завдань КПСС".

Це своє ствердження ілюструють вони переконливими прикладами, що займають дві третини брошури. Ось лише деякі з цих прикладів:

Московські „оберкомісари" будують кадрову політику в Латвії так, щоб усі вирішальні посади в партійних, державних та господарських органах були обсаджені приїжджими росіянами.

Щоб забезпечити масовий приїзд росіян, білорусів та українців (а ці останні, опинившися в Латвії, також стають русифікаторами — В. С-ко), почали розміщувати різні союзні, республіканські та зональні органи, почали будувати нові великі промислові підприємства і поширювати наявні неоправдані економічною доцільністю. Будівельників цих підприємств привозять з Росії, а сировину з Уралу — за 3-4 тисячі кілометрів. Продукцію вивозять з Латвії до інших республік СССР.

Ліси Латвії по - варварському винищується, і це вже призвело до заболочування значних теренів і створило потребу довозити сировину для місцевої меблевої промисловости. Привезених чужинців - лісорубів поселюють на постійне мешкання в республіці.

Така політика довела до того, що в Ризі кожного року приписують на постійне мешкання 25-35 тисяч осіб. Загальна кількість мешканців Латвії зросла у 2.5 рази, а латишів серед них залишилось 1959 р. — 62 відс., а 1970 р. — 57 відс. В Ризі було латвійців 1959 року 45 відс., а 1970 року — 40 відс.

Затоплювання аборигенів у масі приїжджих з інших республік здійснюється також через стаціонування на території Латвії військових і прикордонних з'єднань, через будівництво десятків всесоюзних санаторій, будинків відпочинку і туристичних баз. На ризькому узмор'ї годі побачити тепер латишів.

В Латвії є вже цілий ряд великих підприємств, де серед робітників, інженерно-технічних працівників і керівників майже немає латишів.

Існують цілі відомства, в яких латишів зовсім мало. Наприклад, у Міністерстві внутрішніх справ працюють близько 1500 працівників, а латишів серед них ледве 300.

Більше як половина торговельних працівників не знає латиської мови, а серед їх керівного складу латишів лише 29 відс.

Близько 65 відс. лікарів у Латвії не знають латиської мови і тому часто допускаються помилок, встановлюючи діягнози та визначаючи засоби лікування.

Отже, державними засобами створюються умови для розв'язання основного завдання — поступово змосковщити все життя в Латвії, цілковито засимілювати латишів.

Для цього переводиться ще й такі заходи:

Збільшується число годин у програмах республіканських радіо- і телевізійних передач, і тепер майже дві третини всіх передач провадяться лише російською мовою.

Хоч в Латвії можна набувати всі загально - союзні газети, журнали та книжки, близько половини періодичних видань виходить тут російською мовою. В Латвії бракує паперу для видавання творів латиських письменників, бракує шкільних підручників, але, не зважаючи на це, тут видають численні твори російських письменників та підручники російською мовою.

Діловодство в усіх республіканських, міських, районових організаціях і в більшості місцевих організацій, а також на всіх підприємствах провадиться лише російською мовою.

Усі збори та наради провадяться також російською

(Закінчення на стор. 3-ій)

І. Вовчук

## КООПЕРАЦІЯ ЗАМІСТЬ КОНФРОНТАЦІЇ

(3)

У промисловості СССР стан дещо кращий. Совєтський Союз ніби випередив ЗСА у видобутті вугілля і витоплюванні сталі. Але дуже відстає у видобутті нафти, газу, у виробництві електроенергії. Безнадійно відстає розвиток хемічної промисловости і електроніки. Характеристичним є те, що зі збільшення нових технічних осягів більшає розрив між Совєтським Союзом і ЗСА. В московській пресі багато пишеться про нездібність капіталізму використати науково - технічні досягнення. А московський уряд гониться за здобуттям досягнень американської і европейської техніки, шукає способів, щоб набути новітнє технічне обладнання в ЗСА і Европі для своєї промисловости.

Щодо життьового рівня людей, то він не до порівняння з стандартом у ЗСА. За даними „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" за 15 травня ц. р. американський робітник пересічно витрачає на харчі для родини після вирахування податків 16 відсотків заробітку, а в СССР 50 відс. На купівлю харчів і конечних речей робітник має працювати (на першому місці робітник в СССР, на другому в ЗСА):

1 фунт хліба 17 хв. — 5 хв.;

1 фунт масла 140 хв. — 16 хв.;

1 фунт цукру 40 хв. — 3 хв.;

Кварта молока 24 хв. — 6 хв.;

Яйця (12 шт.) 93 хв. — 12 хв.;

М'ясо 63 хв. — 19 хв.;

1 фунт картоплі 4 хв. — 2 хв.;

Чоловіча сорочка 11,5 год. — 1,5 год.;

Чоловіче убрання 157 год. — 26 год.;

Черевики 35 год. — 6 год.;

Жіноча сукня 42 год. — 6 год.;

Авто 46 місяців — 6 місяців.

Цифри промовисті, і вони, б'ючи в тім'я догматиків з Кремлю, змушують їх шукати рятунку в кооперуванні з американським б и з несом. Дорога не нова, не раз американський бизнес виручав з біди московське царство. Від ЗСА уряд СССР надіється одержувати зерно за попереднім узгідненням протягом десятиріччя. Для поновлення застарілого промислового обладнання новітні технічні споруди, технічну допомогу для розробки природних ресурсів та інше. Поширення торгівлі для ЗСА відкриває можливості поліпшити дефіцитовий торговельний балянс. Американський бизнес передбачає збільшити торговельний обіг з московським царством з 200 мільйонів долярів річно, як є нині, до 1-2 більйонів в найближчі роки.

В „Підставах взаємин між ЗСА і СРСР", що їх підписано у Москві, обидві сторони погоджуються, що „торговельно - економічні зв'язки необхідні для скріплення двосторонніх відносин і будуть всіляко сприяти поширенню їх". Для цього створено спеціяльну комісію, яка вже в липні розпочне працю над „скріпленням" і поширенням торговельних зв'язків. Поруч з торговельними справами комісія вивчатиме й можливості участи американського капіталу в розробці природних ресурсів, справи патентів і ліцензій.

Нові „Підстави" у взаєминах між двома країнами, що будуть кооперувати, а не конфронтувати, передбачають: співпрацю у боротьбі з занечищенням повітря, води і ґрунту; співпрацю в боротьбі з хворобами раку, серця і для оздоровлення людства. Виробили і підписали правила, щоб запобігати інцидентам між кораблями і літаками. Погодились разом досліджувати Місяць і інші плянети. Найголовнішим у травневих переговорах у Москві була справа ядерного озброєння. Третій рік ведуться переговори про якусь контролю чи обмеження ракетно - ядерної зброї. Поминаючи складний комплекс спеціяльно технічних проблем, пов'язаних з різними видами оборонної і наступальної зброї, розміщення американських баз тощо, проблема у с к ладнюється становищем до обмеження атомової зброї Китаю, що не бере участи в переговорах.

У відносинах СССР і ЗСА війна між ними залежить виключно від Москви. У відносинах між обома комуністичними силами війна залежить не тільки від СССР, а й від Китаю. Як виглядає нині, в перспективі вона не виключена, а ймовірна. А перспективний Китай — це країна з величезним людським резервуаром і атомовою зброєю.

Кремлівське керівництво опинилося в стані між молотом і ковадлом. В невгаваючій хронічній кризі деґрадуючого сільського господарства, при низькій рентовності в промисловості з її низькою продуктивністю праці, при скандально низькому рівні життя у населення зростає невдоволення проти влади. В Росії політичні сили домагаються реформ, а в Україні, як і в інших поневолених країнах, посилюється національно - п о літичний спротив, націоналізми тиснуть на дрейфуючу систему великодержавства.

В таких умовах всевладний ЦК партії, підписуючи угоду про обмеження продукції атомової зброї, на що витрачалась величезна частина державного прибутку, надіється за рахунок зменшених видатків на зброєння поліпшити кризову ситуацію в економіці. Посилення торговельних зв'язків з ЗСА мало б допомогти Москві в цьому.

Погодження в Москві між ЗСА і СССР, з мого погляду, ніяк не визначають близького миру в світі. Нова фаза

(Закінчення на стор. 3-ій)

## ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

### ШКІДЛИВА ТЕРМІНОЛОГІЯ

Коли чужинці зловживають назвою Росія, російський замість СССР і совєтський, нам дуже досадно, що так довго й майже безуспішно треба спростовувати й вияснювати, щоб ця н а з в а справді стосувалася тільки до Росії. Мабуть, ніколи не дочекаємось, щоб світ зрозумів, що СССР — не Росія, хоч і як Росія бажає, щоб світ того ніколи не зрозумів. Однак, коли ми самі, українці-еміґранти, помагаємо ц е бажання Росії здійснювати, то це вже переходить усякі межі.

Друга болячка переслідує нас від довшого часу, бо мабуть таки наші власні журналісти, публіцисти й навіть науковці завели недоречну, чудернацьку, нелогічну й образливу термінологію „неросійські народи" чи навіть „неросійські республіки".

На сторінках „Свободи" в травні кількакратно появилась новинка про доповідь проф. Горака і про зацікавлення нею Державного Департаменту ЗСА. Назва доповіді: „Не-російські національності в СССР".

Котрі національності в СССР є неросійські, а котрі російські і скільки їх? На мою скромну гадку, всі народи світу — крім одного! — неросійські. І те саме з усіма республіками світу. Якщо така термінологія має мати якийсь сенс, вона мусить бути обмежена тільки до СССР. Однак, найчастіше її вживають в узагальненій формі, без „СССР".

Чому один російський народ (бо про існування більшого числа російських народів нам досі нічого невідомо) дістає таку унікально-національну позицію і стає універсальним мірилом усіх інших народів? Виходить, що є він єдиним справжнім народом, а всі інші народи світу звичайні неросійські народи. От, для прикладу, англійці, французи, італійці, еспанці, вірмени, китайці.

І тут виникає питання: Чому один російський народ (і Російська федеративна республіка) займає таку унікальну позицію, бо має привілей бути універсальним мірилом національности? Є він — єдиний справжній народ, і є всі інші, відміряні його мірилом як „неросійські народи. Навіть самі росіяни не поставили досі своєї нації в центр усіх народів! А чи прийшло б на думку англійцеві говорити про неанглійські народи, німцеві — про ненімецькі народи, а китайцеві — про некитайські народи? А чи котрому з наших учених, яким так л е г к о спливає з пера „неросійські народи", прийшло хоч раз на гадку заговорити про неукраїнські народи?

Звертаюсь до Вас з цією прикрою справою, щоб Ви, як редакція нашого поважного щоденника, не тільки самі уникали цієї шкідливої термінології, але й вживали свого впливу, щоб її кореґувати й їй запобігати всюди, де це тільки можливо, щоб ця шкідлива і дуже образлива нісенітниця не ширилася, як пошесть, поміж нами і завдяки нам поміж чужинцями.

Мґр Ольга Пясецька
Торонто

### ПРО „ЖУРБУ ДЛЯ ЖУРБИ"

З цікавістю прочитала я с т а т т ю Любови Коленської під з а г о ловком „Журба для журби". Дуже яскраво змалювала вона особу, яка має гарну родину, затишний будинок, модерне устаткування, повний матеріяльний добробут і хіба... пташиного молока їй бракує. Та їй все хочеться більше, все вона незадоволена, все вболіває над собою і над своїми проблемами, часто уявними. Такі люди поступово стають „професійними скиглярами", як окреслила їх п. Коленська.

Мені ж такі люди, увага яких зосереджена лише на собі і своїх власних, вузьких інтересах, нагадують гоголівських „Афанасія Івановича і Пульхерію Іванівну", обмежених старичків, які жили у XIX столітті і про яких М. Гоголь сказав: „Їхні зацікавлення не перелітали за паркан їхнього подвір'я".

Цій пані, про яку писала п. Коленська, вона дає поради, де шукати відпруження, задоволення: виїзди на вакації, прогулянки, добрі фільми, цікаві книжки і т. п.

Я ж, зі свого боку, хотіла б порадити цій модерній „Пульхерії Іванівні" на додаток таке:

1. Розсунути стіни свого модерного будинку, поширити свій кругозір, більше цікавитися подіями, що відбуваються в широкому світі, а зокрема в нашій далекій, але близькій нам Україні.

2. Включитися в громадську працю. Тоді не буде у неї багато вільного часу вболівати над собою і своїми уявними нещастями, а буде почуття морального задоволення після корисної праці, виконаної для громади.

3. Визирнути за браму свого затишного подвір'я і розглянутися широко відкритими очима навколо, чи не побачить вона поблизу людину зі справжніми, а не уявними нещастями. Чи не зустріне когось самітного, знедоленого, немічного, що потребував би від неї теплої уваги, щирого слова.

Тоді може ця пані усвідомить, яка вона щаслива, порівнюючи зі справжніми нещасливцями, і їй на думку прийдуть слова, сказані таким же „скиглярем", що дуже вболівав над собою: „Я нарікав на долю, бо не мав черевиків, поки не зустрів людину, в якої не було ніг".

Л. Дончук
Філядельфія

П. С. Ще хочу сказати, що мені надзвичайно сподобався етюд п. Лесі Лисак „Весна і люди". На мою думку — дуже гарний!

---

Лариса Д-чук

## „ЧЕСТНОЄ СЛОВО" БОЛЬШЕВИКА-КОМУНІСТА

(3)

. Люся вся тремтіла, як у пропасниці, й гістерично вигукувала:

— За що б'ють!?.. За що б'ють!?...

Мати намагалася забрати дівчинку від вікна, але та, як загіпнотизована, не могла відірвати очей від скривавленого, старечого обличчя.

Коли вже вся група сховалася за рогом, паніматка взяла Люсю за руку і повела з собою в кухню. Там звеліла щось робити, щоб дочка трохи позбулася тяжкого враження, яке на неї справила страшна с ц е н а жорстокого поводження „карателів" з старою, безпомічною людиною.

Незабаром повернувся додому о. Тимофій, а за ним услід зайшли два члени церковної управи. Сказали, що хочуть говорити про щось дуже важливе. Отець Тимофій запросив їх у дальню кімнатку, що звалася „кабінетом". Там стояв письмовий стіл, шафи з книжками, кілька стільців і канапа. Паніматку теж туди покликали.

— Хочемо вас, отче, попередити, — почав один із нафіян, — щоб ви рятувалися від небезпеки, яка на вас чигає. Нам переказали люди, що ці песиголовці хочуть вас арештувати. От ми й прийшли від імени всієї церковної громади просити вас, щоб ви виїхали на цей страшний час.

— А за що ж вони мене арештують? — тихо й спокійно запитав священик. — Я не злодій і ніякої кривди людям не роблю...

— Вони кажуть, що ви ворог народу, бо молилися за царя. Та цій банді аби до чого причепитися. Кожен же знає, що наказували молитися, то й молилися. Але хіба з ними можна говорити?

— Як же можна арештувати людину без ніякої вини? — все ще не погоджувався священик з словами делеґатів.

— Чи ж у них є сумління, чи є Бог у серці? Ось так, як і багатьох наших людей, забрали невідомо за що, та й мучать. То ми просимо вас, отче, виїдьте на час, поки ця банда тут урядує.

— Десь виїхати, ховатися? — здивувався о. Тимофій. — Та який же був би я пастир, коли б покинув свою паству в тяжку годину? Ні, люди добрі, щире вам спасибі за бажання рятувати, але я нікуди не поїду! Буду з своїми людьми, що їм, те й мені.

Один із делеґатів моргнув до паніматки: — „Просіть ви", — мовляв.

— А може б ти й справді зробив так, як люди радять — із сльозами в голосі обізвалася дружина священика.

— І не проси, Олесю, — взяв її за руку о. Тимофій, — не покину я своїх людей на поталу, не буду ховатися, рятуючи своє життя. Може воно ще й минеться...

— Ой, навряд чи минеться, — зідхнув один із делеґатів. — Просимо вас, виїдьте! Ми вже й підводу приготували, ось там у провулку, за садком стоїть. Ви підете з нами, немов би до хворого, а там сядете на підводу і коні враз завезуть вас до мого кума в Карлівку. Там і пересидите неґоду.

— Ще раз дякую за вашу увагу, любі мої, але я нікуди не поїду! — рішуче відмовився завжди лагідний священик, що не любив ні з ким сперечатися.

Члени Церковної Р а д и зідхнули, жалісно подивилися на свого панотця, потопталися біля порога і вийшли з кімнати.

Після цієї розмови паніматка цілком втратила рівновагу. Плакала, хоч як намагалася стримати сльози.

Священик замкнувся в своїй кімнаті. Може молився, щоб минула його чаша ця...

Напружену а т м о сферу відчула й Марійка. Вона мовчки метушилася по кухні, зиркаючи на сумну, заплакану господиню.

— Добридень вам! — раптом почувся від п о р о г а дзвінкий дівочий голос.

За чорними думками, що огорнули паніматку, вона й не помітила, як у хату вскочила Вустя, яка працювала домашньою робітницею в родині фельдшера.

Фельдшер Олександер Миколайович і його дружина-вчителька були близькими сусідами й давніми приятелями о. Тимофія й Олександри Іванівни. А двоє їхніх дівчаток приятелювали з Люсею чи не від самої колиски. Одна з фельдшерових дочок вчилася в Полтаві, в гімназії, а молодша, перехворівши на кір, відсиджувала вдома карантену, так, як і дочка о. Тимофія.

— Я оце ходила до крамниці дещо купити, та й до вас заскочила. Юля Василівна просили, щоб ви пустили до нас Люсю, — щебетала балакуча Вустя, – Клава вже скучила за нею. То хай іде зо мною, чого їй вдома нудитися...

Подумавши хвилинку, паніматка погодилася.

— Хай іде. — Люсю! — гукнула, відхиливши двері до сусідньої кімнати, — вдягайся, підеш з Вустею до Клави, вона за тобою скучила.

Дівчинка тихо ввійшла до кухні, привіталася до Вусті, а тоді до матері:

— А може, мамо, я б сьогодні посиділа вдома? Не хочеться мені нікуди йти. Хочеться бути з вами...

— І чого це ти будеш з нами? Іди, бачиш же скільки у нас чужого люду в хаті, та ще й ти тут крутитимешся, — нібито строго нагримала мати на дочку, бажаючи випровадити її з хати, бо не знала, що їм принесе сьогоднішній день. Як щось недобре станеться з батьком, хай хоч дитина цього не бачить.

Люся слухняно п і ш л а вдягатися, а Вустя тим часом щось цокотіла до Марійки, але та, завжди жвава й балакуча, сьогодні була мовчазна й сумна.

Вирядивши доньку до сусідів, господиня взялася до варення обіду, бо наближалася дванадцята година, коли приходять на обід медичні сестри.

Сьогодні ж вони прийшли трохи завчасно. Не було багато хворих, то можна було залишити клініку раніше й відпочити, дожидаючи обіду та поговорити з Олександрою Іванівною.

Увійшовши до кухні, Олена Петрівна враз помітила, що господиня знервована, заплакана.

— Що сталося? Хтось захворів?

— Ні, нічого! — коротко відповіла паніматка. — Проходьте до їдальні, скоро даватимемо обід.

Олена Петрівна, витримана й замкнена в собі, не хотіла докучати запитами й мовчки пішла до другої кімнати.

Та не так легко було відпекатися від Ніночки. Вона обняла паніматку за шию і заглядаючи їй в очі, вперто допитувалася:

— Що сталося, дорогенька моя? Я ж бачу, що ви плакали... Скажіть, рідненька! Скажіть! — лебеділа Ніночка.

Нерви Олександри Іванівни не витримали. Вибухла плачем і розповіла дівчині про небезпеку, яка чигає на о. Тимофія.

— І ви цьому вірите? Та за що б арештовували отця Тимофія? Большевики тільки п р о т и буржуїв, а він скромний сільський священик, який нікому кривди не робить і нікого не експлуатує... Не може бути, щоб його арештували! То якась брехня пішла по селу, а ви й повірили. Ось я сама з командиром побалакаю і побачите, що то все виявиться неправдою, — авторитетн о запевняло наївне дівча, що само ще не знало ні життя, ні людей, яких революційний вир виніс на поверхню.

(Далі буде).

# КООПЕРАЦІЯ ЗАМІСТЬ КОНФРОНТАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

у взаємних між двома великими потугами це теж співіснування, пристосоване до міжнародного укладу сил у 70-их роках. Хоч і говориться про кооперацію, співпрацю, замість конфронтації, але в новій фазі московський большевизм ні в чому не відмовився від наступу на світ вільної економіки. Як було досі, архітекти імперського соціялізму не занехали марення про перебудову світу за московськими зразками, роздмухуючи пожежі революції в малих війнах. „Радянський Союз розглядає співіснування держав як форму клясової боротьби між соціялізмом і капіталізмом", — заявив Л. Брежнєв на 23 з'їзді партії, і це повторено на 24 з'їзді КПСС.

Говорячи про нову фазу у відносинах між ЗСА і СССР, не можна забувати ставлення кремлівських володарів до міжнародних зобов'язань, їхнього розуміння прав і обов'язків, що випливають з укладених договорів. За обчисленням сенатської комісії з 25 договорів, укладених з московським урядом, 24 були порушені чи зламані Москвою. Та й не дивно, бо за ленінськими догмами „договір є засіб для збирання сил" (Ленін, т. 22, ст. 334). За „моральним кодексом" ленінізму большевики вважають, що договір є легальним засобом для осягнення мети. І, якщо нинішні московські володарі вважатимуть за потрібне й вигідне, вони відмовляться від їх виконання. Тим більше, що таке узаконено.

В 1970 р. ЦК КПСС передвидав кодифікацію діючих законів КПСС. В збірнику „КПСС в резолюціях" говориться, що „Центральному Комітетові дається право кожного часу розірвати всі мирові договори з імперіялістичними і буржуазними країнами, а також проголосити їм війну" (КПСС в резолюціях, ч. 1, стор. 27, 1970, Москва — А. Авторханов „Нова фаза в політиці радянської експансії"). Ще добре не висохли підписи під договорами, як „Правда" з 29 травня заявила, що Совєтський Союз вестиме безпощадну боротьбу „проти агресивних імперіялістичних сил".

У промові на об'єднаному засіданні Конгресу президент Ніксон підкреслив, що прийняті в Москві „Підстави взаємин" між двома країнами не забезпечують миру, бо Москва зберігає непримиренну ворожість до основних засад і цінностей в американському житті. В новій фазі відносин змінються форми боротьби між двома ворожими світами. В нинішній московській політиці макіявеллівський рецепт, згідно з яким мета виправдує засоби, поєднано з ленінськими правилами: користуватись всіма засобами для досягнення мети. У Вашингтоні це знають, і тому Президент заявив у Конгресі, що „оборону треба тримати на належному рівні".

## Ще про Крайову Конференцію в Чікаґо

Намічена на 17-го червня 1972 р. Крайова Конференція українських центральних організацій в ЗСА в Чікаґо виявила живе зацікавлення серед української організованої спільноти. З уваги на це, ініціятор конференції, Координаційний Комітет додає до попереднього тексту проголошеного ще такі вияснення:

1. Намічена конференція має на меті причинитися до скріплення мирянського руху та до його поширення в ідейній та організаційній, горизонтальній і вертикальній площинах.

2. Ініціятори конференції виключають можливості будь-якого ідеологічно-принципового непорозуміння: а) як довго всі будемо відстоювати ідеї заложення наших змагань за самоуправління УКЦеркви; б) як довго будемо всі відстоювати принципи повної її помісности, в) як довго всі рішуче будемо протиставитись порушникам прав та законів УКЦеркви, г) як довго всі будемо підтримувати нашу Ієрархію під проводом Синоду на чолі з Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кир Йосифом VII у змаганнях за самоуправне завершення УКЦеркви патріярхатом.

3. При умові додержання цих вихідних програмових заложень уважаємо, що об'єднана зорганізована акція українських організацій лише змінить дотеперішнє зусилля мирянських організацій.

4. Дуже шкодуємо, що конференціє не скликалась спільно, як було запляновано, Церковною Комісією УККА, Крайовою Управою Т-ва за патріярхальний устрій УКПЦеркви і Координаційним Комітетом. На жаль, від цього відмовилась Крайова Управа Т-ва за патріярхальний устрій УКЦеркви, а постановою останніх загальних зборів 29-го квітня ц. р. навіть „відкликано зв'язкових з Координаційного Комітету". Тому Координаційний Комітет вирішив сам підняти ініціятиву скликання Крайової конференції українських центральних організацій ЗСА.

5) Координаційний Комітет підтримував усі добрі ініціятиви Т-ва за патріярхальний устрій. Проте ексклюзивна і нетолерантна постава того Товариства, і то не тільки до Координаційного Комітету, вплинула на помітне послаблення мирянського руху.

6. Найбільш істотною спонукою до рішення Координаційного Комітету зреалізувати намічену конференцію було ніщо інше, як те що: а) Від V Архиєпископського Синоду мирянський рух залишився майже без ініціятивного проводу, б) в останньому часі посилився прямий наступ на патріярхію з боку деяких різних нівеляційних чинників при відсутності будь-яких спроб оборони з нашого боку, в) постала неминуча конечність відкликатися прямо до сумління української організованої громадськости, щоб допомогла всенародній мобілізації для забезпечення прав Помісної Української Католицької Церкви об'єднаними силами українських Владик, Духовенства і Мирян.

Українські організації Чикаго, без уваги на різнородній і віровизнаневий склад свого членства, зуміли вирішально допомогти в успішним налагодженні складних місцевих проблем церковного мирянського життя. Ми певні, що крайові центральні організації, відповідальні за українське організоване життя ЗСА, без уваги на свій різнородний характер і без уваги на різнородний віровизнаневий склад свого членства, також спроможуться довести до спільної всіх чинників, відповідальних за церковно-релігійне життя в цілій Митрополії ЗСА.

**Координаційний Комітет українських організацій Канади й ЗСА за здійснення патріярхату Української Католицької Церкви**

**Д-р Юрій Городиловський** — з. голови

**Микола Денисюк** — секретар

Інж. Роман Вігун, д-р Андрій Гасцький, Орися Гарасовська, д-р Роман Кобилецький, д-р Ярослав Коковруда, мгр Еміль Малиш, Михайло Панасюк д-р Роман Смик, д-р Мирослав Харкевич і Олесь Черінь — члени Чикагської Групи Координаційного Комітету.

## 500 осіб взяло участь в Союзовому Святі Філядельфійської Округи

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ську Округу репрезентували голова Юліян Баранюк та члени управи пані Стефанія Стеців, Михайло Отрок і Мирослав Демчук. Округу Перт-Амбойську репрезентували голова інж. Омелян Граб і пресовий референт інж. Володимир Янів.

Учасники свята мали нагоду здобути вартісні нагороди, а їхні діти забезпечені грамоти в сумі 1.000 з однорічним заплаченням вкладки, таких дітей було 25. Були і виграші телевізійного апарату (виграв Федір Букач з Відд. 424), столове радіо (виграв Йосиф Россі з Відділу 430) і фотографічну камеру „Кодак" (виграв мгр Іван Бодревич з Відд. 231).

Під час свята була діяльна кухня під зарядом сестрицтва св. Ольги при церкві св. Юрія Переможця. Для любителів танців приграва оркестра „Сокіл", молодих хлопців з Трентону і Бристолю.

Святочний комітет в особах голови Миколи Голінко, Івана Головка, Михайла Мартиненка, Федора Петрика, Стефана Шилкевича, Івана Данківського і Петра Тарнавського доложив багато труду і часу для влаштування цього вдалого свята. Рівнож признання і подяка належиться управі УНДому за співпрацю в часі перебігу свята. Цей Дім, Управу якого очолює голова Петро Булат, є гордістю української громади Трентону.

## Українки взяли участь в конвенції Федерації Жіночих Клюбів

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Націй. П-і Душник передала йому особисту заяву 8-ох жіночих організацій, як теж памфлет УККА про переслідування на Україні, що Амбасадор опісля з подякою потвердив відручним письмом.

Між іншими промовцями була п-і Джулі Ніксон Айзенгавер, Волтер Гікер, б. секретар внутрішніх справ, п-і Вірджінія Кнавер, асистентка президента у справах прохарчування, та багато інших.

Під час конвенції роздано 90,000 нагород різним жіночим клюбам за їх діяльність для поправи довкілля, виховання, опіки над каліками, тощо.

П-і Керміт Гаган з Міннеаполіс була вибрана президенткою Загальної Федерації Жіночих Клюбів на два роки.

Після конвенції д-р Квітковська та п-і Душник мали нагоду зустрітися з українським громадянством Денверу.

## ЗВЕРНЕННЯ ЛАТВІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мовою. В установі, де абсолютну більшість становлять латиші, якщо присутній на зборах бодай один москаль, він вимагає, щоб збори проводились російською мовою. Усі педагогічні наради, збори вчителів та учнів, піонерські і комсомольські проводяться лише російською мовою.

У всіх засобах комунікації щоденно пропоовідується „дружба з російським народом", пропагується випадки, коли латиські дівчата одружуються з москалями або латиші з московками.

Усе те, що написали в своєму „Зверненні" латиські комуністи — не новина для українців, білорусів, грузин, вірмен, узбеків, казахів і всіх інших народів, що живуть у своїх „суверенних" республіках. Це — єдина для всього СССР, фактично московсько - большевицького царства політика тотального росіщення.

І латиські комуністи, голови яких аж тепер прийшли по власний розум, кривлять душею, пишучи: „Спочатку ві думали, що ці явища є помилками лише окремих керівників, що вони спричинені нерозумінням шкоди такої політики. Але пізніше ми переконалися, що великоросійський шовінізм є продуманим курсом керівництва КПРС". Це „пізніше" у комуністів, які були свідками масових депортацій своїх земляків у роках перед і під час світової війни, свідками нищення національних установ від перших же днів приходу большевиків до влади у Латвії — це „пізніше" прийшло аж у 1971 році! А депортовано на Сибір після „возз'єднання Латвії" понад 25 відс. її корінного населення.

Підписались під „Зверненням" 17 латвійських комуністів, а напевно їхні батьки після жовтневого большевицького перевороту становили латиськими відділами хребет червоної армії, вони відзначались особливою жорстокістю на Україні в органах ЧеКа і вони старалися задушити молоду латвійську республіку. Їх не навчив трагічний досвід Скрипника, Хвильового, Шумського, що підміновували українські визвольні змагання, вірячи в „солідарність міжнародного пролетаріяту", для них вителеплені органами ЧК-ГПУ татарські, узбецькі, туркменські повстанці були „зрадниками Жовтня".

Тож чи не зродився десь у глибині душ цих латвійських комуністів, новітніх комуністичних маврів, що зробили своє діло фактичних помагачів у спричиненні всіх нещасть, які спали на їхню маленьку, колись квітучу і справді суверенну демократичну державу, почуття розчарування в марксизмі - ленінізмі взагалі? Бо в реальному житті, а не в підручниках політграмоти, марксизм - ленінізм може виглядати лише в таких формах, які прибрав він в СССР, зокрема в Латвії: доктрину централізованої сусільно - політичної системи державного капіталізму, де роль панівного народу - обрусителя виконує „старший брат". Звичайно, своїм „Зверненням" латвійські комуністи ними зрадженій батьківщині не допоможуть, а єдина користь з нього в тому, що може не один задурманений марксизмом-ленінізмом комуніст на Заході прозріє і активно виступить проти внутрішніх ворогів свого власного народу.

У ТОРОНТІ ОТРУЇЛАСЬ МОЛОДА ПОЛЬСЬКА ІМІГРАНТКА Алісія Верцьох, яка прибула до Канади в 1968 році й не бажала повертатись до Польщі. Молода жінка мала дітей у Польщі і мріяла привезти до Торонта. Вона працювала в пекарні. Власті виявили, що вона працювала нелегально і відмовили їй продовження візи. Не допоміг і Апеляційний суд. Тоді Алісія Верцьох випила отруту, залишивши таку записку: „Дорогі друзі! Прощайте! Не вивозьте мене з Канади!"

НА РОЗІ ЕВНЮ ОФ АМЕРИКА І 41-І ВУЛИЦІ в Ню Йорку будують великий дім, і щотижня там виплачували платню робітникам. Два озброєні бандити ввійшли несподівано в канцелярію в тому домі, відібрали в охоронця його пістолю, забрали понад 17 000 доларів у конвертиках — заробітну платню, і зникли в недалекому „сабвеї". Кілька тижнів тому такий же напад мав місце на Бродвеї, тоді грабіжники забрали 14 000 доларів.

Ділимось сумною вісткою,
що в неділю, 11-го червня 1972 р. в Чікаґо, Ілл.
помер



ІНЖЕНЕР-ЛІСІВНИК
**ЙОСИП КУШЕЛІВ**

абсольвент Української Господарської Академії в Подєбрадах.

ПОХОРОН відбудеться в Чікаґо, Ілл.

У неділю, 18-го червня в 12 год. буде відслужена ПАНАХИДА в Православній Катедрі на 82-ій вулиці (160 Захід) в Ню Йорку, Н. Й.

ТОВАРИСТВО АБСОЛЬВЕНТІВ УГА І УТГІ

З нагоди першої річниці смерти
інж. ГНАТА ХОРКАВЦІВА
жертвують 10.00 долярів
на ЗУАДК

Микола і Ніна СПАНЧАК

## ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 12-го квітня 1972 р. відійшов від нас назавжди на Вічний Спочинок наш Найдорожчий БРАТ, ШВАГЕР і ВУЙКО

**бл. п.**
**Д-р РОМАН СТАХУРА**

кол. старшина Леґіону УСС і УГА, б. адвокат в Ужгороді і Братіславі та невтомний суспільний діяч в Карпатській Україні і в місці свого нового поселення в Янгставні, Огайо.

Парастас і Панахида відбулися 14-го квітня 1972 р. в похороннім заведенні Литвин і Литвин в Ньюарку, Н. Дж., а похорон відбувся 17-го квітня 1972 р. в Янгставні, Огайо, де Покійний бажав собі бути похованим біля своєї Дружини.

В тім нашім несподіваним горю ми відчули багато співчуття і щирої приязні від усіх наших Приятелів та Організацій в Ньюарку, Н. Дж., в Ню Йорку, Н. Й. і в Янгставні, Огайо, що своєю присутністю вшанували пам'ять Покійного — за що ми складаємо Їм нашу щиру подяку.

Особливо ми дуже вдячні Всеч. і Впр. о. д-рові Леонтинові Мак, ЧН в Ньюарку і о. шамб. Левові Адамякові в Янгставні за відправлення величавих похоронних обрядів, а о. шамб. Левові Адамякові також за сердечні прощальні слова в Останню Дорогу Покійного.

Щиро дякуємо Хористам в Ньюарку під управою проф. Михайла Добоша і Хористам в Янгставні під управою п. Миколи Штипа, що своїм прегарним співом звеличали похоронні обряди.

Наша щира подяка Членам Відділу ОБВУА в Ньюарку, які прийшли віддати останній салют своєму Новообраному Голові.

Сердечно дякуємо за зворушливі прощальні промови в Ньюарку Панам: д-рові Левові Голінатому — від ОБВУА і Т-ва Українських Правників, д-рові Степанові Ріпецькому — від УСС, Ред. Михайлові Островерсі — від УСС, п. Прем'єрові Юліянові Ревасі — від Українського Інституту Америки, якого Покійний був членом, д-рові Володимирові Комарницькому — від суспільних діячів Карпатської України і Меценатові Миколі Стецьковому — від Т-ва Самопоміч. В Янгставні Панам: д-рові Олександрові Сидоркові — від громадянства Янгставну, п. Миколі Штипові — від УККА, п. Петрові Весоловському — від громадянства і п. Василевичеві — від СУМА.

Ми глибоко вдячні Громадянам Янгставну: п. Михайлові Мартинишинові, п. Петрові Ліцкові, п. Іванові Ліцкові, п. Олексі Рибалтові, п. Петрові Процьові і п. Василеві Прокоповичеві, що віддали Покійному щиру остатню прислугу і несли домовину.

Окремо дякуємо Всім Тим, що жертвували Служби Божі, молитви, квіти і Тим, що висловили нам співчуття листовно або телефонічно.

Сердечна подяка Громадянам Янгставну, які замість квітів на свіжу могилу зложили щедрі датки на Катедра Українознавства і на Українських Воєнних Інвалідів.

Складаємо щиру подяку Сердечним Приятелям Покійного Панству д-рові Ілярієві і Анні Домбчевським та Панству д-рові Віталієві і Марті Гольовкам за зорганізування величавого похорону в Янгставні.

Зокрема дуже дякуємо д-рові Ілярієві Домбчевському за переведення збірки на Катедри Українознавства.

Спасибі погребовому заведенні Литвин і Литвин в Ньюарку та Шульц в Янгставні за зразкове переведення похорону.

За вияв любови і пошани до Дорогого Покійника, віддання Йому останньої прислуги, нехай Господь Вам Всім винагородить і Всіх Вас благословить.

Сестри: ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЦЬКА з мужем МИКОЛОЮ
СТЕФАНІЯ
ОЛЬГА
та Сестрінки з дітьми





Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 14-го червня 1972 року відійшов у Вічність по довшій і тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий ТАТО, ДІДО, БРАТ і ШВАГЕР

**бл. п.**
**МИХАЙЛО ПОПИК**

народжений 24-го жовтня 1898 року в Черніївцях на Буковині.

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ будуть відправлені в четвер, 15-го і п'ятницю 16-го червня ц. р. о год. 8-ій вечором у похоронному заведенні Дучинського при 111 Понкерс Евню в Понкерсі, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 17-го червня ц. р. о год. 8:30 з похоронного заведення до церкви св. Михаїла і на цвинтар Mount Hope у Йонкерсі, Н. Й.

Горем прибиті:

дочка ТАМАРА з зятем д-ром БОГДАНОМ КОРДЮКОМ і внуками ІГОРЕМ, МИРОСЛАВОЮ та ЮРКОМ
дочка ЛЮБА з зятем д-ром ОЛЕГОМ СОХАНОМ і внуками БОГДАНОМ, ЗІРКОЮ, ВІРОЮ та ОРЕСТОМ
брат ВОЛОДИМИР з братовою ЛЕСЬОЮ
Сестри в Румунії
шваґрова ПЕТРОНЕЛЯ зі шваґром ВОЛОДИМИРОМ РЕПЧУКОМ
Ближча і дальша Родина

# ЕКЗЕКУТИВА УККА ВІДБУЛА ПЕРЕДВАКАЦІЙНІ НАРАДИ

*(Закінчення зі стор. 1-ої)*

...рення поїздки президента Р. Ніксона до СССР і її наслідків, порушив ще такі проблеми:

— Конгресмен Д. Флод весною цього року вніс в Палаті Репрезентантів резолюцію в справі віднови діяльности українських Церков православної і католицької в Україні. Є передбачені вже в Конгресовій Комісії свідчення в тій справі. Проф. Л. Добрянський поробив старання, щоб такі свідчення зложила Ієрархія наших Церков. На це вже дали згоду: Митрополит Мстислав — від Православної Церкви; від Католицької Церкви — Митрополит Максим Германюк — Канада, Амврозій Сенишин — Філядельфія, Архиєпископ Іван Бучко — Рим, Єпископ Іван Прашко — Австралія. Проф. Л. Добрянський сподівається, що ряд духовних і світських осіб приєднаються до свідчень в справі нищення і переслідування релігії і Церков в Україні та її вірних.

— В дні 24-го травня ц. р. Сенат, на внесок сенатора Швайкера, схвалив резолюцію, яка має уповажнювати Уряд ЗСА до створення відповідного фонду на переведення програми етнічних студій в Америці. Палата Репрезентантів вже попередньо таку резолюцію схвалила. Щоб вона стала законом, бракує ще тільки підпису президента Р. Ніксона, що станеться вкоротці. Щоб українська група брала участь в розподілі тих фондів проф. Л. Добрянський складав зізнання в Конгресовій Комісії, аргументуючи цифeрно про потреби дотацій на українознавчі студії в Америці, як на університетах, так і в середньому та початковому шкільництві. Всі дані в тій справі підготовила Шкільна Рада УККА. Рівно ж в тій справі зложив зізнання проф. Ст. Горак від імени Комітету для Студій Національностей в Совєтському Союзі і в Східній Европі. Всі зізнання зібрані в Конгресовім збірнику резолюцій у виховних справах за 1971 р. ч. 659, стор. 520.

— В днях 25-27 серпня ц. р. відбудеться в Мексико Сиґі Конференція Світової Антикомуністичної Ліги. Проф. Л. Добрянський запропонував, щоб в ній взяли участь делегати УККА. Рішено вислати І. Білинського і д-ра В. Душника.

— Вже вкоротці відбудуться Конвенції Демократичної і Республіканської партій. Порішено, що візьмуть в них участь з рамени УККА: в Демократичній — И. Лисогір і д-р П. Стерчо, в Республіканській — д-р проф. Л. Добрянський і адв. І. Робертс. Вони зложать зізнання до оформлення плятформ обох партій. Проф. Л. Добрянський присвятив багато уваги старанням підшукати промовців від Уряду і Конгресу на найближчу Конвенцію УККА, що відбудеться в місяці жовтні в Ню Йорку.

— На днях УККА отримав 3.000 примірників відбиток з Конгресових Рекордів в справі Тижня Поневолених Народів, що в цьому році відбудеться в липні — від 16-го до 22-го. Всі ті відбитки будуть розіслані Відділам УККА для використання в часі того Тижня.

По звіті проф. Л. Добрянського члени Екзекутиви ставили запити, як і вив'язалася ширша дискусія.

Фінансовий звіт здавала пані Уляна Дячук. Вплви до каси УККА в цьому році дали суму: в приходах 35.418 дол., в розходах 34.145.23 дол.; сальдо — 1,237.39 дол. на червень.

Антін Батюк, гол. предсідник УРСоюзу, надіслав листа в справі створення Всеукраїнського Комітету Оборони Політв'язнів в Україні. Копію листа Канцелярія УККА розіслала всім членам Екзекутиви для ознайомлення. По короткій дискусії порішено передати справу до розглянення Комісії Прав Людини при УККА.

В днях 17-18 червня ц. р. відбудуться в Чикаґо наради Координаційного Комітету Українських Організацій Канади і ЗСА за здійснення Патріярхату Української Католицької Церкви. Екзекутива поставилася позитивно до запрошення Комітету і рішила вислати на наради своїх представників — як обсерваторів — в особах: И. Лисогора, О. Плешкевича і І. Базарка.

Про підготовку до XI Конґресу УККА реферував адм. директор мґр І. Базарко. Відбулося вже два засідання Підготовчої Комісії, що намічує плян переведення Конґресу. В останньому часі Комісія присвятила увагу працям Комісій Конґресу і намітила ряд осіб, які ту працю будуть переводити у вакаційному часі. Завданням їх буде опрацювати всю тематику даної ділянки з проєкцією її праці на майбутнє. В часі Конґресу будуть діяти Комісії: Номінаційна, Статутова, Шкільництва і Виховання, Діяльности Молодечих і Студентських Організацій, Розгляду Сучасного Стану України і Оборони Прав Людини, Церковних Справ, Науки і Культури, Жіноча, Зовнішніх і внутрішніх Справ, Резолюційна, Фінансова, Верифікаційна і Бенкетова. Для узгіднення різних проблем, що виникнуть в справі підготовки праці тих Комісій, як і інших важливих справ, зв'язаних з Конґресом порішено, що Підготовча Комісія відбуде своє засідання ще в червні. На внесок координатора молоді порішено, щоб делеґація Екзекутиви УККА відвідала літом молодечі табори.

По полагодженню декількох біжучих справ та по вислуханню заяви проф. д-ра Б. Гнатюка від імені ОДВУ в справі підготовки XI Конґресу УККА о год. 12-ій ночі закрито засідання.

## УКРАЇНСЬКІ МИСТЦІ У ФРАНЦІЇ

Париж. — Радіостанція „Европа І" передала 28 травня концерт з нагоди Свята Квітів у Нормандії. В тому концерті взяли участь український балет „Аркан" М. Кам'янецького, в супроводі оркестри братів Горішних „Десна", складених із молоді. 12 000 глядачів гаряче оплескували виступи талановитої молоді, передавані через радіо.

## ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

**о. НИКОЛАЙ ВОЯКОВСЬКИЙ** — член УНС Відд. 158 Т-ва Б. Хмельницького Брукліні, Н. Й., кол. Апостольський Візитатор Укр.-Кат. в Німеччині, парох церкви св. Духа в Брукліні - Північ, старшина УСС і УГА, ген.-хор. Укр. Вільного Козацтва, автор численних праць — помер 12-го травня 1972 р. на 73 р. ж. Нар. в с. Богданівці, пов. Скалат і став членом УНСоюзу в 1951 р. Полишив у смутку дружину Анну-Юлію та родину. Похорон відбувся 16 травня 1972 р. на цвинтарі св. Духа в Hamptonburg, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!

О. Саноцький, секр.

**МИКОЛА ЖИРИ**, член УНС Відд. 5 Б-ва св. Миколая в Асторії, Н. Й., помер на 77 р. ж. Нар. в Долинянах, пов. Рогатин, і став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Марію, сина Едварда, дочку Ену і 7 внуків та сестру. Похорон відбувся 17 квітня 1972 р. на цвинтарі св. Михаїла в Асторії, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Хоманчук, секр.

**ЙОСИФ КОРОЛЬКО** — член УНС Відд. 356 Т-ва Карпати в Омага, Небраска, помер 18 квітня 1972 р. на 63 р. ж. Нар. в Раві Руській, Україна і став членом УНС в 1957 р. Полишив у смутку дружину Теклю, сина Йосифа, брата та сестру. Похорон відбувся 19 квітня 1972 р. на цвинтарі св. Марії Магдалини в Омага, Небраска.

Вічна Йому Пам'ять!

О. Продивус, секр.

**ВАРВАРА ПАСТЕРНАК** — членка УНС Відд. 388 Т-ва Запор. Січ в Честер, Па., померла 18 квітня ц. р. на 74 р. ж. Стала членкою УНС в 1927 р. Полишила доньку Марію, синів: Івана і Реймонда та внуків і правнуків. Похорон відбувся 22 квітня 1972 р. на Laun Croft Cemetary, Linnwood, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

# СПОРТ

## ПОРАЗКА ЛЕВІВ

**Леви — Олімпікс 1:2 (0:1).**

Чикаґо, Іллиной. У неділю, 4-го червня зустрінулася перша футбольна дружина УАСТ Леви в перших змаганнях весняного сезону з грецькою дружиною Олімпікс — теперішніми першунами Вищої Дивізії групи червоні Національної Футбольної Ліґи Чикаґо, на стадіоні Ганзон парку. Це були змагання двох кандидатів на першуна Вищої Дивізії групи червоні і Леви, програвши перші змагання весняного сезону з рахунком 1:2, мабуть, втратили всілякі вигляди бути весняним чемпіоном.

Леви виступили до цих престижевих змагань без їхнього найкращого напасника Віллі Роя, який грає тепер у професійній дружині. Поміч нашої дружини була підсилена новим добрим футболістом Брониславом Шліндером, який саме тепер прибув сюди з Польщі і який разом з Кашубським є дуже добрими помічниками дружини

Атака Левів (Нога, Шлапак, Андрущишин і Ґрін) не використала кілька добрих позицій.

Гру почали Леви й воротар Олімпікс зловив м'яч, стрілений Левами вже в 2-ій хвилині. Борис Шлапак не використав позиції, в 13-ій хвилині, ніким, ніким не перешкоджений, стріливши легко в руки воротаря Олімпікс. Сильний стріл Ґріна оборонив два небезпечні га не використав порожні ворота, а Андрущишин упав і не використав добру подачу з правої сторони. Банах оборонив два небезпечні стріли. Поперечка врятувала Олімпікс. Наступила скора атака греків і вони зблизька відкрили рахунок 1:0 в 33-ій хв. Борис Шлапак перестрілив їхні ворота в 34-ій хв. Стефан Дижурко зайняв місце Ноги в атаці. Олімпікс перестрілив ворота Банаха в 43-ій хв. Після перерви гру почали Олімпікс, але Леви перебрали ініціятиву гри і Михайло Нога вирівняв 1:1 гарним низьким стрілом у правий ріг грецьких воріт з вільного копу в 57-ій хвилині й друге вільне Ноги оборонив їхній воротар. Наступила атака Олімпікс і Кіпка, правий оборонець Левів, оборонив два стріли, а Банах зловив м'яч. Нога перестрілив їхні ворота, а греки перестріляли ворота Левів. Олімпікс повели скору атаку й далеким горішнім стрілом у ліве віконце воріт Банаха вирішили рахунок 2:1 в 75 хвилині змагань. Полюхович зайняв місце Ноги в атаці. Воротар греків гарно оборонив високий м'яч з наріжного стрілу. Посилено атаку на Левів. Кашубський перестрілив ворота греків. Нога зайняв місце Шліндера, а Підковирів зайняв місце Андрущишина в атаці. Суддя Круль викинув з площі Куратоса, бо він підбив змагуна Левів Підковирова. Олімпікс грали скоро, твердо і в другій півгрі брутально. Відношення наріжняків 8:3 в користь Левів. Суддювали Круль і Галів. Глядачів багато, в більшості греки.

Склад Левів: Банах, Кіпка, Крат, Круґ, Євген Мишалів, Кашубський, Шліндер, Нога, Шлапак, Ґрін, Андрущишин Полюхович, Стефан Дижурко і Підковирів.

**Юнаки: Ганза — Фортуна Юнайтед 2:1.**

Футбольна дружина юнаків (15 - 19 років) УАСТ Леви перемогла в цю саму неділю перед полуднем своїх ровесників з німецької комбінованої дружини Ганза-Фортуна Юнайтед з рахунком 2:1.

**Перша Дивізія: СК Крила — Ютс 0:3**

Футбольна дружина з сумівського осередку ім. Миколи Павлушкова програла мистецькі змагання до сербської дружини Ютс в Калюмет парку з рахунком 0:3. Сумівські Крила грають у Першій Дивізії група Червоні Національної Футбольної Ліґи Чикаґо.

Петро Головатий

## 2-ий великий трійковий відбиванковий турнір на „Союзівці"

15 - 16 липня ц. р. відбудеться на Оселі УНСоюзу „Союзівці", 2-ий великий трійковий відбиванковий турнір чоловічих дружин, що його організує при співпраці Управи „Союзівки" УСТ „Ч. Січ", Нюарк. Як і минулого року УСТ „Ч. Січ" заплянувала ряд більших спортових імпрез, що відбуватимуться по українських вакаційних оселях. Однією з цих спортових імпрез, після „Весняної Зустрічі на „Верховині", буде власне цей міжнародний відбиванковий турнір. Минулого року в цьому турнірі дебютувало усіх 9 дружин: чотири „Ч. Січі", по дві УМСА Статен Айленд і УМСА Вест Сайд та одна УМСА Бінґгамптон, Н. И. Звання чемпіона турніру здобула перша трійка УМСА Вест Сайду. „Ч. Січ" I осягнула віцечемпіонат.

Є сподівання, що в цьогорічному турнірі візьмуть участь чолові українські дружини з Торонта, Канада. Турнір підготовляють і ним проводитимуть провідник чоловічої відбиванкової ланки „Ч. Січі" — інж. Б. Гайдучок і тренер 1-ої дружини Ю. Ставничий. Змагання проводитимуться згідно з правилами Відбиванкової Асоціяції Америки, по два сети, кожний з кожним в групах, та опісля півфінали і великий фінал за чашу „Союзівки". Меншими трофеями будуть теж нагороджені: віцечемпіон і найкращі відбиванкарі турніру.

## КОРОТКІ ВІСТІ УСТ „Ч. СІЧ"

**Євген Чижович — заступник тренера футбольної репрезентації ЗСА**

Євгена Чижовича, Члена Управи УСТ „Ч. Січ" і директора Спортової Школи „Ч. Січ" вибрано Футбольною Асоціяцією Америки (ЮССФА) на пост заступника тренера футбольної репрезентації Америки, що візьме участь в грах за чашу світу. Тренером назначено Роберта Кійо з Сант Люїс, кол. репрезентанта ЗСА. Кваліфікаційні гри за цю чашу, збірна Америки розпочне вже в другій половині ц. р. з репрезентаціями: Канади і Мехіко. Це мабуть найвище відзначення українця у цій ділянці спорту в ЗСА і в цілому Вільному Світі. Є. Чижович під цю пору є теж президентом Американської Футбольної Ліґи. В 1970 р. його назначено реґіональним тренером Фут. Асоціяції ЗСА (ЮССФА), після успішного закінчення тренерського вишколу, що його провів в Америці, найвизначніший тренер ФІФА (Світової Футбольної Асоціяції) Дітріх Крамер із Зах. Німеччини.

**„Ч. Січ" у футбольному турнірі Райнґольда**

„Ч. Січ" минулорічний чемпіон цього турніру візьме участь в цьогорічних грах за чашу Райнґольда, які розпочнуться вже в наступному місяці. Провід 1-ої дружини на чолі з менаджером Михайлом Паливодою, розпочали підготову футбольного активу, з якого остаточно буде зложений склад на цей турнір і наступний сезон.

О. Твардовський





## ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

**П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЧЕРВНЯ 1972 р.**

**ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.** Збирання чл. вкладок 397 Відд. від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у, 5020 Олд Йорк Рд. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

**СУБОТА, 17-го ЧЕРВНЯ 1972 р.**

**ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.** Місячні збори 397 Відд. від години 3-4:30 по пол. в домі Укр.-Амер. Горожан при 847 Н. Френклін вул. Проситься вирівняти вкладки та заплатити за місяць червень. — Управа.

**ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.** Звичайні місячні збори Б-ва св. Юрія 239 Відд. від години 3:30 до 4:30 по пол. в Укр.-Амер. Гор. Домі при 847 N. Franklin. Крім звичайних справ, буде роздача дивідендових чеків за 1971 р. — Д-р В. Галан, гол., М. Ковальчук, секр.

**НЕДІЛЯ, 18-го ЧЕРВНЯ 1972 р.**

**БРІДЖПОРТ, Конн.** Місячні збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет ву. Проситься чл. прибути. — Управа.

**П'ЯТНИЦЯ, 23-го ЧЕРВНЯ 1972 р.**

**АСТОРІЯ, Н. Й.** Місячні збори Б-ва св. Миколая 5-ий Відділ о год. 7-ій веч. в церковній залі, 37-09 — 31 Евню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Левенець, предс., М. Хоманчук, секр.

**НЕДІЛЯ, 25-го ЧЕРВНЯ 1972 р.**

**РОЧЕСТЕР, Н. Й.** Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Аве. Проситься чл. прибути і вибрати дивідендові чеки. — Секретар.















**Розшуки**

СОФІЯ з ПИЛИПЧУКІВ ВАЩЕНКО
нар. 1914 р., пошукує
ЛУКАША, РОМАНА і ГАРАСИМА ВАЩЕНКІВ.
Просимо писати на адресу:
С. Кожушко
190 N. Broadway
Coal City, Ill. 60416

Пошукую кузинку з дому
СЛАВА ДЗІКЕВИЧ
з Білого Каменя, пов. Золочів, обл. Львівська, Західня Україна. По Першій світовій війні п. Слава Дзікевич виїхала до USA і замешкала у New York, де перебуває тепер.
Хто знатиме її місце замешкання, прошу писати на подану адресу. Усі видатки покрию.
Myron Lech, P.O. Box 4
Whippany, N.J. 07981
Tel.: 779-6114



ТАРЗАН, Ч. 6766. Наомі не дає себе залякати

Прокинься, ти дика кітко! Маємо для тебе запити, на які маєш відповісти.

Вже досить води, Зуте! Маю інші способи, щоб приборкати її і щоб вона дійсно пожаліла, що вбила Зерба і Гассу!

Звірюки! Коли дістану знову половину шансу, то вб'ю вас!